

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Filozofia jako sposób życia
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów	Podstawowy
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/ II semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Przemysław Paczkowski prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Przemysław Paczkowski prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	15								3

1.2. Sposób realizacji zajęćX zajęcia w formie tradycyjnej

oraz

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu podstaw i historii filozofii nabyta w I semestrze studiów na kierunku Filozofia. Umiejętność pracy z tekstem filozoficznym.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z ideą filozofii jako sposobu życia (Philosophy as a way of life) - specyfiką takiego rozumienia filozofii oraz realizacją tej idei w historii filozofii od antyku po czasy współczesne.
----	---

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu historyczne kształtowanie się idei filozofii jako sposobu życia, poglądy i pisma autorów filozoficznych realizujących tę ideę, rolę takiej idei w kształtowaniu kultury i społeczeństwa;	K_W02
EK_02	student potrafi interpretować teksty filozoficzne dotyczące ćwiczeń duchowych, słuchać ze zrozumieniem ustnych prezentacji idei i argumentów filozoficznych, analizować te idee i argumenty (uzasadniać i krytykować), wykrywać zależności między tezami oraz zależności między ideami filozoficznymi a procesami społecznymi i kulturalnymi; samodzielnie zdobywać wiedzę	K_U02 K_U04
EK_03	student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i przyjmowania nowych idei; zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym ze świadomością znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania więzi społecznych; działań na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego; ciągłego dokształcania i rozwoju zawodowego	K_K01 K_K02 K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
W1: Filozoficzny model życia w antyku. Wprowadzenie (3 godz.) Miejsce filozofii w kulturze antycznej i rola Platona w ukształtowaniu filozoficznego modelu życia; rola innych sokratyków w budowaniu kulturowego wizerunku filozofa; różne modele filozoficznego życia w antyku i protreptyczny cel literatury filozoficznej; szkoła filozoficzna jako realizacja filozoficznego modelu życia i działalność polityczna Akademii;
W2: Platoński Sokrates jako zachęta do filozoficznego sposobu życia (2 godz.) Sokrates jako bohater dialogów Platona; specyfika <i>Sokratikoi logoi</i> jako zachęty do dobrego życia; cechy Sokratesa Platońskiego: atopiczność, harmonia <i>logos i ergon</i> ; elenkyka jako

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

metoda badania postawy moralnej (na podstawie dialogu <i>Gorgiasz</i>); uniwersalna wartość Sokratejskiej metody: zastosowanie we współczesnym coachingu
W3: Arystotelesowski ideał <i>bios philosophikos</i> (2 godz.) Pytanie o najlepszy sposób życia; składnik teoretyczny w eudajmonii; składnik polityczny w eudajmonii; przyjaźń i przyjemność; Likejon jako realizacja ideału <i>bios philosophikos</i>
W4: Stoicka idea „twierdzy wewnętrznej” i jej zastosowanie we współczesnej psychologii pozytywnej (2 godz.) Rola P. Hadota w ponownym odkryciu antycznej idei ćwiczeń duchowych; Marek Aureliusz o celu i sposobach budowania „twierdzy wewnętrznej”; Mindfulness jako współczesny odpowiednik „twierdzy wewnętrznej” - trening uważności
W5-6: Chrześcijaństwo jako postawa życiowa (4 godz.) Chrześcijaństwo a idea filozofii jako sposobu życia; ewolucja postawy chrześcijan wobec filozofii w starożytności: św. Paweł, apologeci (Justyn, Tertulian, Klemens); filozofia chrześcijańska a idea ćwiczeń duchowych: życie zakonne, przemiana filozofii w naukę uniwersytecką, <i>Wyznania</i> św. Augustyna jako „ćwiczenia duchowe”, <i>Kazania</i> Mistrza Eckharta
W7: Nowożytni reprezentanci filozofii jako sposobu życia (2 godz.) A/B. Pascal: rozdźwięk między nauką a wymogami życia moralnego; zakład Pascala - pytanie o Boga jako kwestia najważniejszego życiowego wyboru; B/ S. Kierkegaard: filozofia jako misja moralna, sposoby życia - estetyczne i etyczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE WYKŁADU, DYSKUSJA NA PODSTAWIE ZADANEJ LEKTURY	WYKŁAD I KONSULTACJE
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE WYKŁADU, DYSKUSJA NA PODSTAWIE ZADANEJ LEKTURY	WYKŁAD I KONSULTACJE
EK_03	OBSERWACJA W TRAKCIE WYKŁADU, DYSKUSJA NA PODSTAWIE ZADANEJ LEKTURY	WYKŁAD I KONSULTACJE

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Podstawowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność studenta na wykładach. Nieobecności zaliczyć można na konsultacjach na podstawie wskazanej lektury. Oceny wystawiane są na podstawie indywidualnej rozmowy na konsultacjach, której podstawą jest lektura wybrana przez studenta z listy lektur obowiązkowych i uzupełniających.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	45
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Hadot. P., *Filozofia jako ćwiczenie duchowe* (fr.)
- Olesiński D., *Terapeutyczna moc Sokratejskiej dialektyki*, w: *Filozofia jako sztuka życia. Teorie, modele i wzorce dla doradztwa filozoficznego*, red. A. Woszczyk, D. Olesiński, Katowice 2013.
- Paczkowski P., *Filozoficzne modele życia w klasycznym antyku*, Rzeszów 2005.
- Paczkowski P., *Rola Platona i ruchu sokratycznego w kształtowaniu antycznego modelu filozoficznego życia*, w: *Filozofia jako sztuka życia...*, *op. cit.*
- Pascal B., *Myśli* (zakład)
- Subczak M., *Filozofia Platona w trosce o dobro duszy*, w: *Filozofia jako sztuka życia, op. cit.*

Literatura uzupełniająca:

- Berti E., *Profil Arystotelesa* (fr.)
- Paczkowski P., *Stoicka koncepcja „wewnętrznej warowni”*, „Kultura i wartości” nr 23/2017
- Roberts T., *Mindfulness. O sztuce uważności*
- Skowroński L., *Arystoteles o celu ludzkiego życia* (fr.)
- Stankiewicz P., *Sztuka życia według stoików* (fr.)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej